

Cornel Popescu (Gore) și Valentina Iancu (Iulia)

Teatrul din Tîrgu Mureș
— secția română

COCOȘUL DE TABLĂ

de Dan Rebreanu

Premiera : 29 decembrie 1975.

Regia : COSTIN DRAGNEA-MARINESCU. Scenografia : ROMULUS PENEȘ.

Distribuția : CORNEL POPESCU (Gore) ; MIHAI GINGULESCU (Trubaduru) ; LIVIA GINGULESCU (Aurora) ; ION FISCUTEANU (Zebra) ; ION RIȚIU, CRISTIAN IOAN (Vili) ; VASILE VASILIU (Nelu) ; MIHAELA MARINESCU, VALENTINA IANCU (Iulia) ; MARINELA POPESCU (Emilia) ; IOLANDA DAIN (Mama lui Gore) ; FANA GEICĂ (Mama Emiliei) ; AL. FĂGARĂȘAN (Abrudan) ; PETRU DONDOȘ (Dobriș) ; LIVIA DOLJAN (Vinzătoarea) ; CRISTIAN IOAN, ION RIȚIU (Un tânăr) ; LIDIA ROȘCA MARINESCU (O cumpărătoare).

Dan Rebreanu (debut literar, proză scurtă, 1966) își marchează, după un deceniu, și debutul dramaturgic, îmbogățindu-și paleta de creație cu o zonă mai complexă și avînd caou direct la public, dar păstrîndu-și, după cît se pare, aceleași preocupări tematice — universul tinerei generații. Așadar, *Cocoșul de tablă* este o piesă despre tineri, care pro-

pune o situație-cheie și o tratează fără însinuări didactice și fără soluții forțate.

Ceea ce am reținut, în primul rînd, ca element de interes, în concepția generală a piesei, este identitatea morală a eroului. Avem de-a face cu un tânăr — Gore — care nu se situează pe o poziție bine definită ; momentul acțiunii îl surprinde într-o ciudată stare de „pauză“ în activitate (abia și-a terminat armata, a lucrat undeva ca mecanic, apoi, certîndu-se cu colegii, și-a luat un răgaz de odihnă, de refacere). Gore trăiește această „pauză“ cu un aer ușor teribilist, de indiferență relativă, neangajîndu-se cu adevărat în nimic, dar nutrînd sincer planuri de perspectivă, pe care, deocamdată, le amină. Ce e cu Gore ? Tocmai faptul că nu se poate răspunde categoric acestei întrebări dă personajului o anumită doză de „mîster“.

Am reținut, apoi, consecințele, directe și indirecte, care se nasc de aici. Direct, se manifestă primejdia unui cerc compromițător, care încearcă să-l coopteze pentru săvîșirea unor fraude aducătoare de beneficii. Una din liniile de dezvoltare a acțiunii urmărește tocmai însinuirea acestui grup în viața eroului, insistența cu care îl caută și-i urmărește pașii, ca o umbră amenințătoare. Cealaltă linie e mai puțin previzibilă, dar ea se conturează paralel și leagă firele consecințelor indirecte. Există o fată care îl iubește pe Gore. Cîndva, ea a suferit o decepție dureroasă și acest băiat i-a redat echilibrul, drept care, fata și-a legat toate speranțele de el. Gore, însă, nu ia nici o inițiativă, timpul alunecă inert și fata — comandînd mobilă pentru casa nouă pe care speră că și-o vor întemeia — face imprudenta de a se „împrumuta“ din sertarul magazinului unde este vinzătoare, pentru a-și acoperi datoria. Fatal, un inventar, arestarea fetei. Abia acest moment declanșează ieșirea lui Gore din starea de inerție. El se va autoacuză la proces, socotînd că din vina lui s-a petrecut totul — ceea ce e perfect adevărat — dar ce însemnătate mai au aceste procese de conștiință, în fața unui tribunal ?

Strict compozițional, lucrarea se abate prin teritoriul epicii, pentru a ajunge, în final, la dramă. E un drum spre dramă alcătuit dintr-o suită de scene ; scenele au naturalețea și culoarea instantaneelor vieții, portretele sînt schițate divers, din citeva trăsături sigure și rapide. Cînd liniile se întretaie pe un punct acut, autorul se precipită

Ion Rițiu (Un tânăr), Ion Fiscuteanu (Zebură), Vasile Vasiliu (Nelu), Livia Gingulescu (Aurora) și Valentina Iancu (Iulia)

și dă, în general, prima soluție. Câtă vreme faptele se acumulează pe alternanța scenelor, există un ritm și o oarecare doză de interes, determinat de ceea ce nu s-a spus încă și „va urma”. Când ajungem la ultimul episod, simțem aproape decepționați. Nu se spune tot ce trebuia spus și alăturarea de forțe n-are miză și dramatism. Dar deznodământul e inspirat: eroul rămâne singur, într-o stație de autobuz, așteptând inutil să coboare fosta lui prietenă, care și-a ispășit pedeapsa.

Tinărul regizor Costin Dragnea-Marinescu e la primul său spectacol pe scena din Tirgu-Mureș. A avut posibilitatea să-și alcătuiască o distribuție bună, cu doi actori de reală expresivitate dramatică în rolurile mai importante, Cornel Popescu (Gore), Ion Fiscuteanu (Zebură), și a creat un echilibru al montării, care pune în valoare, fără ostentație, cursivitatea subiectului și elementele de antiteză care-l compun. Succesiunea tablourilor are fluentă și firească, cu discernământ sînt puse în valoare momentele-cheie. Prin franchețea relatării și prin ponderea pe care o dă motivelor principale, spectacolul e, implicit, un act de atitudine față de inerție și nepăsare, care condamnă, prin accentul său grav de la sfîrșit, fapte și comportări ce se mai manifestă negativ într-o societate ca a noastră.

Cornel Popescu îi dă lui Gore o înfățișare viguroasă și ușor excentrică; are bune momente de interiorizare, e expansiv și

altul în relațiile cu partenerii, așa încît, o bucată de vreme, scapă unei definiții exacte, așa cum, dealtfel, i-o cere personajul, dar nu lasă să ne scape fondul real, generos și bun, care-i dă valoare umană. Tristețea singurătății din final, pe care și-o strigă cu un glas revoltat și demn, dă o măsură a realelor însușiri dramatice ale acestui actor cu frumoase perspective. „Umbra amenințătoare” e întruchipată, în personajul Zebură, de Ion Fiscuteanu, cu abilități distincție și șiretenie, cu o moliciune de șarpe care zvicnește cînd nici nu te aștepți. Din cercul compromițător, personajul Vili nu prea are mare lueru de făcut, de aceea nici Ion Rițiu nu l-a putut impune altfel decît ca fizionomie; iar Nelu, care parcurge un destin schimbător, desprinzîndu-se de grup pe neașteptate, în final, îi dă lui Vasile Vasiliu posibilitatea să-și pună în valoare resursele comice și demnitatea unui gest capital. Un personaj ușor resemnat, atins de brutalitățile vieții, creează Marinela Popescu (Emilia); în jocul ei e, poate, o notă de amărăciune în plus, dar e o notă de fină expresivitate în momentele de derută interioară care premerg actului nesăbuit. Doi prieteni generoși și simpatici ai lui Gore interpretează Mihai Gingulescu și Livia Gingulescu. Valentina Iancu (Iulia), tristă în cochetăria ei ieftină. Desenul scenografului Romulus Peneș e lapidar și precis, înscriindu-se într-o viziune general-realistă a spectacolului.